

1522

cipient. Helvetiorum duodecim millia regia stipendia merent, qui ad xvij. kal. julii in Insubribus esse constituerunt; sed ob varias difficultates re ad publica concilia delata, ut omnes moras abrumpere, trimestre illis stipendum Rex obtulit. His coactis viribus, non modo hostes superaturum; verum etiam aliquid Gallico, ac Veneto dignum nomine editurum sperat, idque in primis, si vestris conjunctis copiis, socia arma in hostes versa fuerint. Interea dum exercitus cogantur, dum copiae in Italia lustrantur, ac omnia ad bellum necessaria expediantur, an Cremona restituenda, vel potius ex pactione a Scudo inita Cæsareanis tradenda sit, exquirit; neque veretur, ne consulta Veneti Senatus ejusmodi sint, quæ a præstantissimis viris, atque in maximis gerendis rebus versatis manare, atque expectari solent.

*Senatus ad
Sangam re-
sponsio.*

In Senatu re agitata, ita responsum est: *Summam semper in Republica erga amplissimum Galliæ regnum, Regemque omnibus regiis virtutibus ornatum benevolentiam, atque observantiam extitisse, cuius eximiam voluntatem perspectam sæpius, ac cognitam intimo animi affectu perpetuo prosequeretur: prospera illi, feliciaque cuncta non optasse modo; verum omni opera, & studio diligenter curasse: id in votis semper habuisse, ut Insubres in Galliarum potentissimi Regis imperio essent; ut bellum majoribus viribus redintegretur, nihil prætermittendum censere.* Ceterum hoc tempore vehementer commoveri, quod Helvetii, quorum magnum in bellis nomen, summa apud omnes existimatio sit, moras neglecto, opportune adesse non possint: *id si contingat, quisnam rerum exitus futurus sit, cum restituende Cæsareanis Cremonæ tempus prope adsit, in incerto esse: quapropter e re communi Senatum arbitrari, a Thoma Cardinali Eboracensi Henrici Angliae regis nomine oblatas in biennium inducias amplecti oportere, ut interea reparatis viribus, communi consilio, majoribus copiis, certiori spe bellum renovari, & administrari queat.* Verum improsperi Genuæ successus Gallorum in Italia rebus incredibilem jacturam attulere, omnique sublevandæ fortunæ spe Regem deturbarunt; qui licet novos delectus habuisset, magnam militum, ac bellicarum machinarum copiam parasset, suisque opem ferre, præteritaque clades corrigere ingenti spiritu conaretur; Genuæ amissio-

ne